

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การจัดรูปองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและวิวัฒนาการมาตามลำดับ โดยจัดให้มีสภาจังหวัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช 2476 ฐานะของสภาจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหารือแนะนำแก่กรรมการจังหวัด โดยยังไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่แยกต่างหากจากราชการบริหารส่วนภูมิภาค ต่อมาในปีพุทธศักราช 2481 ได้มีการตราพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธศักราช 2481 ขึ้น โดยมีความประสงค์ที่จะแยกกฎหมายเกี่ยวกับสภาจังหวัดไว้โดยเฉพาะ แต่สภาจังหวัดยังทำหน้าที่เป็นสภาที่ปรึกษาของกรรมการจังหวัดเช่นเดิม จนกระทั่งได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2495 (“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน...,” 2495 : 286) ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารราชการในจังหวัดของกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ทำให้อำนาจของกรรมการจังหวัดเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น โดยผลแห่งพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทำให้สภาจังหวัดมีฐานะเป็นสภาที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัดด้วย ต่อมาเกิดแนวความคิดที่จะปรับปรุงบทบาทของสภาที่ปรึกษาของสภาจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองยิ่งขึ้นอันมีผลให้เกิด “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” ขึ้นตาม

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2498 ซึ่งกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลแยกจากจังหวัด ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาคและประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งจนกระทั่งปัจจุบัน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองโดยส่วนกลางมาเป็นแบบการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 (“พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน...,” 2534 : 1) ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาล 3) สุขาภิบาล 4) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด เช่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร ตรวจสอบ และกำกับการบริหารจัดการ

ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น และเมื่อพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 (“พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด...” 2540 : 1) มีผลบังคับใช้แล้ว โดยกฎหมายดังกล่าวมีสาระสำคัญ คือ

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น
2. เขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้แก่เขตจังหวัด
3. ในจังหวัดหนึ่งให้มีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายอื่น

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
2. จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

3. สนับสนุนสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
4. ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

5. แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

6. อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2498 เฉพาะในเขตสภาตำบล

7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

8. จัดทำกิจกรรมใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

9. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมาภายใต้ นโยบายการกระจายอำนาจจากการปกครองชั้นพื้นฐานของรัฐบาล โดยพระราชบัญญัติองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด พุทธศักราช 2540 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจ

หน้าที่พัฒนาต่าง ๆ ตามหน้าที่ในเขตจังหวัดได้ด้วยตนเอง มีความเป็นเอกภาพหรืออิสระในการบริหารงาน งบประมาณ และอื่น ๆ การที่ท้องถิ่นจะสามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพนั้น มีเงื่อนไขที่สำคัญประการหนึ่งมากำหนดนั้น คือ การมีงบประมาณที่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งปกครองตนเอง มีอำนาจหน้าที่ รวมทั้งหน้าที่ในการจัดการระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายให้ท้องถิ่นพึ่งพาตนเองได้มีรายได้เพียงพอที่จะบริหารกิจการของตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนจังหวัดในฐานะที่เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ควรจะมีรายได้หลักในการบริหารและการพัฒนามาจากภาษีที่จัดเก็บเอง ดังนั้นประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีจึงเป็นกุญแจสำคัญด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ก็จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะนำไปพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป (นรินันตติกุล. 2545 : 1)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ได้ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ดังนี้

1. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2546 เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม
2. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เรื่อง การเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี พุทธศักราช 2555 เพื่อเรียกเก็บภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากการค่าน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ และยาสูบ เพื่อนำรายได้ไปใช้ในการบริหารจัดการตามอำนาจหน้าที่ และอำนวยความสะดวกประชาชนในเขตจังหวัด

จากการสังเกตและประสบการณ์ในการทำงานของผู้วิจัย พบว่าผู้ประกอบการหรือผู้ใช้บริการพบปัญหาต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน เช่น ผู้ประกอบการอยู่ไกลใช้เวลาเดินทางนาน สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ระยะเวลาที่ให้บริการแต่ละรายใช้เวลานานเกินไป กฎระเบียบ ข้อบังคับมีมากเกินไป เมื่อมีผู้มาเสียภาษีบางครั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่อยู่ และไม่มีผู้ใดทำหน้าที่แทนได้ ระยะเวลาที่เปิดให้บริการมีจำกัด เป็นต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารวบรวมปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ประกอบการที่ชำระภาษี และทราบถึงความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking เพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการชำระภาษีให้ผู้ประกอบการ เป็นการให้บริการรูปแบบใหม่ และผู้ประกอบการได้รับความสะดวก

รวดเร็ว ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง แบ่งเบาภาระของผู้ประกอบการ และเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและการบริหารงานการจัดเก็บภาษีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking
2. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือน ประเภทของสถานประกอบการ และที่ตั้งสถานประกอบการ
4. เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือน ประเภทของสถานประกอบการ และที่ตั้งสถานประกอบการ

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาของผู้ประกอบการที่มาชำระภาษีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ทราบความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking เพื่อนำไปสู่แนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงระบบบริการการจัดเก็บขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกน้ำมัน จำนวน 150 คน ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ จำนวน 21 คน และผู้ประกอบการโรงแรม จำนวน 150 คน รวมทั้งสิ้น 321 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกน้ำมัน ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ และผู้ประกอบการโรงแรม โดยวิธีการกำหนดจากตารางของเครจซีและมอร์แกน (เคลิมพล ศรีหงส์, 2538 : 35) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกน้ำมัน จำนวน 85 คน ผู้ประกอบการสถานค้าปลีกก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ จำนวน 11 คน และผู้ประกอบการโรงแรม จำนวน 85 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ

1.1.1 เพศ

1.1.2 อายุ

1.1.3 ระดับการศึกษา

1.1.4 จำนวนภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือน

1.1.5 ประเภทของสถานประกอบการ

1.1.6 ที่ตั้งสถานประกอบการ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking แบ่งเป็นดังนี้

2.1 ความต้องการของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking

2.1.1 ด้านวิธีการจัดเก็บภาษี

2.1.2 ด้านสถานที่ชำระภาษี

2.2 ความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking

2.2.1 ด้านระบบการจัดเก็บภาษี

2.2.2 ด้านกำหนดเวลาในการชำระภาษี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยเรื่อง ความต้องการและความพร้อมของผู้ประกอบการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

ความต้องการ หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking สามารถตอบสนองผู้ประกอบการ ให้ได้รับความสะดวกสบายหรือเกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนั้น

ความพร้อม หมายถึง การชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความมั่นใจและตั้งใจในการที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ให้สามารถสำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนคุณสมบัติหรือสถานะของผู้ประกอบการที่กระทำการกิจกรรมนั้น มีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ค้าปลีกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ โรงแรม ดังนี้

1. ผู้ค้าปลีกน้ำมัน หมายถึง เจ้าของหรือผู้จัดการหรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานการค้าปลีกน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ในเขตจังหวัดจันทบุรี

2. ผู้ค้าปลีกก๊าซ หมายถึง เจ้าของหรือผู้จัดการหรือบุคคลอื่นซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานการค้าปลีกปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ในเขตจังหวัดจันทบุรี

3. ผู้ประกอบการโรงแรม หมายถึง ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

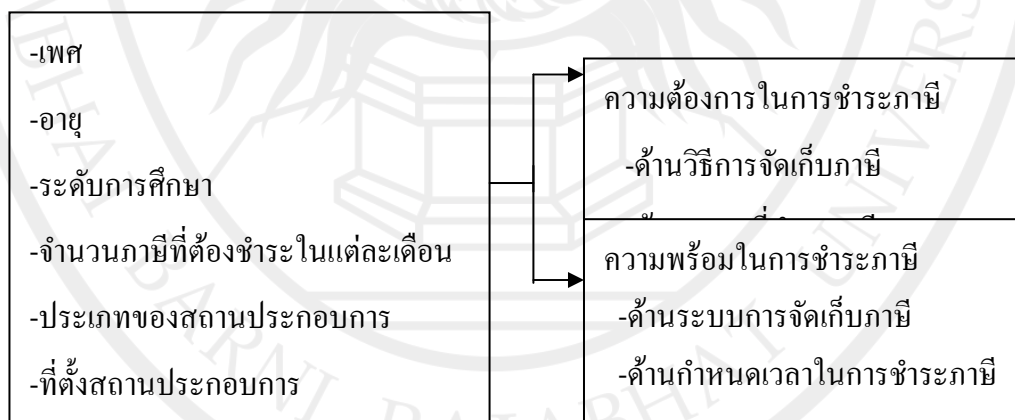
การชำระภาษี หมายถึง เงินที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการที่มีรายได้จากการค้าน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ และ โรงแรม

ระบบ E-Banking หมายถึง การให้บริการทำธุรกรรมทางการเงินต่าง ๆ ผ่านอุปกรณ์หรือระบบอิเล็กทรอนิกส์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผู้ประกอบการที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการและความพร้อมในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking แตกต่างกัน

2. ผู้ประกอบการที่ต้องชำระภาษีในแต่ละเดือนต่างกัน มีความต้องการและความพร้อมในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking แตกต่างกัน
3. ประเภทของสถานประกอบการต่างกัน มีความต้องการและความพร้อมในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking แตกต่างกัน
4. ผู้ประกอบการที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความต้องการและความพร้อมในการชำระภาษีผ่านระบบ E-Banking แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี